



Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Inferuntur quædam circa specificationem & æqualitatem, vel
inæqualitatem Angelorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

ruditer, inquit, argumentatur ad ostendendum, quod Deus facere non possit, quod sint multi intellectus ejusdem speciei, credens hoc implicare contradictionem. Unde ipsi Thomista quando S. Thomas alibi dicit, hoc esse impossibile, non posse fieri, &c. ipsum explicant, quod solum loquatur secundum potentiam ordinariam.

V. Dicitur in istiusmodi eadem est potentia ordinaria & absoluta.

Sed dicit aliquis cum Suarez lib. 1. cap. 15. n. 6. eandem hic esse potentiam ordinariam, & absolutam, nisi enim ex parte quasi objecti, & inter res ipsas sit aliqua multiplicabilitas numerica, non possunt duo Angeli numero tantum distincti produci, etiam de potentia absoluta: nec enim potest Deus per ullam potentiam producere id, quod in conceptu suo objectivo non involvit possibilitatem, seu quod non repugnat, alioqui potest Deus rem quamvis impossibilem pro libito reddere possibilem. Si vero sit ex parte objecti multiplicabilitas numerica in natura Angelica poterat duo vel plures ex ipsis numero distincti, simul, etiam de lege ordinaria, produci.

VI. Aliud est duo simul esse possibile, aliud esse possibile simul.

At sane hoc universum non tenet, sunt in aliqua specie plura individua numero tantum distincta, ergo possunt simul de lege ordinaria produci; aliud enim est simul esse possibile, aliud esse possibile simul, res quippe omnes ab aeterno simul erant possibile, non potuerunt tamen produci simul ab aeterno, cum secundum multos nec divinitus produci quidquam possit ab aeterno. Deinde duae partes durationis simul sunt, & in quovis instanti, etiam aeternitatis, possibile, quae tamen per nullam potentiam in eodem instanti, aut tempore possunt produci simul. Sic materia jam, seu simul potest recipere hanc vel illam formam substantialem, non tamen potest eas de lege ordinaria recipere simul. Idem est de duabus ubicationibus ejusdem corporis in eodem loco, duabus actionibus, actibus intellectus respectu ejusdem objecti & subiecti, quae licet simul sint possibile, non tamen possunt sine miraculo inesse simul eidem subiecto.

Vitis ex- pluri ostenditur diversitas inter potentiam ordinariam, & absolutam.

Conclusionem vero num. 4. positam late probavi Disp. 2. Metaph. ubi ostendi principium individuationis non desumi a materia signata. Cum ergo haec ibi fuisse dicta sint, non sunt hoc loco repetenda, sed ad ea quae in philosophia tractavi lectorem ad philosophiam remittam.

VII. Hac late ostensa sunt in Philosophia.

Quosdam etiam Theologos video, fuisse hic disputantes, in quo sita sit diversitas specifica: sed cum hanc etiam quaestione Disp. 5. de Anima late discussissem, dixerimque physice loquendo in notabili diversitate inter duo consistere, nihil hic amplius de illa adjiciam.

VIII. In quo sita sit diversitas specifica.

SECTIO TERTIA.

Inferuntur quaedam circa specificationem, & aequalitatem, vel inaequalitatem Angelorum.

I. Duo, non numero tantum, sed etiam specie distincta, possunt esse in perfectione inaequalia.

HINC infero contra patrem Hurtado Disp. 2. de anima sect. 6. & 7. Valquez tom. 2. in 1. p. dist. 122. cap. 2. & alios nonnullos posse nihilominus non duo individua solum, sed duas etiam res specie distinctas esse in perfectione aequales. De primo vix quisquam dubitat, imò ita plerumque contingit: duo enim ignes, duae aquae, calores etiam albedines, &c. aequalis inter se intensio, sunt aequales in perfectione substantiali, idque

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. 1.

licet in extensiva perfectione sit inaequalitas. Multi quoque affirmant omnes animas hominum defecto esse in perfectione aequales. Quod si quis objiciat Doctores Parisienses damnasse sententiam asserentem omnes animas hominum esse in perfectione aequales, Respondet P. Hurtado hanc definitionem non transire Sequanam.

II. Ostenditur duas res in perfectione aequales, posse esse specie distinctas.

Secunda vero pars, quod scilicet duae res specie distinctae, esse possunt in perfectione substantiali aequales, probatur: nam secundum ipsum Hurtado dari possunt aliqui modi perfectiores aliqua substantia completa; imò de facto ait unionem hypostaticam perfectiorem esse lapide vel igne, item aliquid non vivens perfectius esse aliquo vivente, ut Coelum urtica. Idem docet Zuniga Disp. 5. de Trin. dub. 12. memb. 3. num. 6. esse scilicet possibile aliquod accidens perfectius aliqua substantia. Deinde non videtur dubium quin creari possit aliqua avis perfectior aliquo animali quadrupede, lepore exempli causa: cum ergo sint etiam nonnullae aves lepore imperfectiores, cur dari etiam non poterit aliqua ei aequalis, cum ave illa quae est imperfectior, creari perfectior & perfectior possit usque ad illam lepore perfectiorem; ergo ex illis aliqua erit lepori in perfectione aequalis, & tamen specie differet a lepore, ergo.

III. A quantitate molis arguitur ad quantitatem virtutis.

Confirmatur in quantitate, ubi quia potest produci una quantitas auri minor palmo ligni, alia major, potest etiam produci una aequalis. Cum ergo in aliis sit sufficiens fundamentum ad asserendum posse dari rem unam aequalem alteri, quia potest dari major illa, & minor, ita & hic: sicut enim in quantitate molis hoc non repugnat, ita nec repugnabit in quantitate perfectionis, seu virtutis.

IV. Omnis diversitas quantitativa non arguitur inaequalitatem.

Dices primo: duas quantitates quantitativè diversas, esse quantitativè inaequales, ergo duae res essentialiter diversae, esse debent essentialiter inaequales. Respondetur, vel per quantitativè diversitas, intelligitur quantitates illas esse diversas in mole, vel in entitate; si secundum, non sequitur ex eo quod duae quantitates sint hoc sensu quantitativè diversae, esse eas inaequales, non in mole tantum sed nec in perfectione; quidni enim dari poterunt duae quantitates specie distinctae (qualem ponunt multi quantitatem Caelestem à sublunari) quae tamen quoad perfectionem sint aequales. Sin vero intelligatur primum, nil mirum diversitatem illam arguere inaequalitatem, hoc enim idem est ac dicere quantitates inaequales in magnitudine, esse inaequales in magnitudine; diversitas enim in magnitudine est inaequalitas, cum magnitudo sit species aequalitatis.

Inaequalitas molis quantum nam arguitur in quantitate diversitatem.

V. Non omnes species inaequaliter distant ab ente, ergo qualiter distat ab ente.

Dicunt aliqui secundo: quae inaequaliter distant ab ente, non possunt inter se esse aequalia, sed omnes species inaequaliter distant ab ente, ergo. Primo negatur minor, incipiendo enim ab ente aequaliter per praedicationes formales ab eo distant ignis & aqua, & tamen specie inter se differunt. Deinde major propositio non est vera; sicut enim duo puncta sibi adversa aequaliter distant à centro, ut duo poli, Arcticus & Antarticus qui nihilominus à se invicem toto caelo differunt, ac distant, ita quidni duae species licet in distantia ab ente non sint inaequales, poterunt tamen inter se esse diversae, & distare in perfectione & e contra.

Qua inaequaliter distat ab ente possunt inter se esse aequalia, & e contra.

VI. Differentia distinguit in Metaphysicis sicut forma in Physicis.

Deinde perfectio cujusque rei praecipue desumitur à differentia, haec enim est quae dat esse, & distinguit in Metaphysicis, sicut forma in Physicis, quidni ergo possunt duae aliquae species, quae immediate participant & subsunt eidem generi, habere duas differentias inaequales, vel etiam quae non subsunt,



substant, seu distant aequaliter ab eodem genere, habere econtrario duas inaequales: sicut enim materia prima contrahitur & limitatur quoad suam capacitatem, & indifferentiam physicam per formas speciem diversas, & inaequales, ita duae differentiae inaequales & inter se disparatae immediate contrahere poterunt idem genus: quod si praesent, species illa aequaliter distabunt ab ente, & tamen inter se sunt inaequales, ergo similiter econtrario.

VII. Plura praedicata in una specie participari possunt ab uno in alia.

Deinde ad aequalitatem, vel inaequalitatem in perfectione parum refert, quod aequaliter vel inaequaliter distent ab ente, plura enim praedicata quae una species participat, & in se continet, in altera suppleri possunt, imo & superari per unicum: sic Angelus per solum praedicatum intellectivi superat equum vel leonem, qui tamen plura praedicata in se continet, nempe vegetativum, sensitivum, & caetera, quae non continet Angelus.

SECTIO QUARTA.

Vtrum Angeli, qui de facto sunt, omnes differant specie.

I. An Angeli de facto omnes differant specie, est incertum.

CIRCA specificam distinctionem Angelorum infero ulterius, non satis constare, utrum omnes, qui de facto creati sunt, specie differant nec ne: licet enim rationes variis locis a D. Thoma allatae, ut quod hoc spectet ad ornatum, pulchritudinem, & perfectionem Universi, commendationem divinae potentiae &c. probabiliter hoc suadeant, non tamen convincunt: unde ex Sanctis Patribus non pauci affirmant multos ex Angelis jam creatis convenire specie, vel saltem rem omnino incertam esse asserunt: sic S. Damascenus lib. 2. de fide cap. 3. de Angelis loquens, Ac de

essentia quidem, inquit, aequaliter inter se, an disparatae sint, haudquaquam compertum habemus, solum ille scit, qui eos creavit, Deus. S. etiam Augustinus libro contra Origenistas ad Orosium ait, nescire se quomodo Angeli differant.

Alii vero multi ex Patribus absolute affirmant plurimos, imo omnes Angelos esse ejusdem speciei: sic S. Basilius lib. 3. de Spiritu S. contra Eunomium. Omnes Angeli, inquit, sicut appellationem unam, sic etiam naturam omnino eandem habent. S. Athanasius, libro ad Antiochum q. 4. de Angelis dicit, una tantum est essentia, sicut tantum est una essentia hominum: Tandem S. Anselmus, lib. 2. cur Deus homo cap. 21. Quamvis, inquit, omnes (Angeli) sint unius naturae, non sunt ejusdem generis sicut homines, id est non omnes ab uno Angelo propagati, sicut homines omnes ab uno homine: unde per genus ibi intelligit profapiam.

II. Multi ex sanctis Patribus dicunt Angelos de facto non differre specie.

Imo ipsi etiam Auctores Scholastici sunt hac in re non parum inter se divisi: Albertus Magnus, S. Bonaventura & alii nonnulli, omnes omnino Angelos ejusdem esse dicunt speciei atomae. Alii vero ut Alexander, Gabriel, Dionysius Carthus. licet illos qui sunt diversi ordinis vel saltem diversae Hierarchiae velint esse specie diversos, aiunt nihilominus Angelos ejusdem ordinis esse numero tantum distinctos, & hoc modo explicant Patres supra positos.

III. Quid sentiant Scholastici de distinctione speciei Angelorum.

Ex his constat rem hanc esse omnino incertam: nec mirum, nam ut bene Vasquez hic, Disp. 181. cap. 2. cum etiam in iis, quae oculis videmus, satis discernere non possimus, distinguantur specie necne, quid mirum si id in illis praestare nequeamus, quae a sensibus remota, plane aspectum nostrum fugiunt, & in quibus fere non procedimus nisi divinando.

IV. Conclusio circa distinctionem speciei Angelorum.

DISPUTATIO LXX.

De Angelorum Incorruptibilitate.

SECTIO PRIMA.

Vtrum Angeli sint incorruptibiles.

I. De qua corruptibilitate sit hic sermo.

INCORRUPTIBILES, inquam, incorruptibilitate, non prout excludit corruptionem proprie dictam, seu suspensionem actionis generativae, vel educivae ex subjecto; Angeli enim cum ex nullo subjecto educi sint, certum est eos non hoc modo esse corruptibiles, nec divinitus; cum tamen forma caeli, si non sit corpus simplex, licet incorruptibilis naturaliter, possit nihilominus per potentiam Dei absolutam hoc modo corrumpi, suspendendo scilicet actionem educivam, per quam produciuntur. Quae ergo praesens est, utrum postea quod semel producantur, sint ab intrinseco incorruptibiles, seu inannihilabiles, ita ut ex natura sua petant perpetuo durare, & connaturaliter destrui non possint.

Statu praesentis quaestio.

II. Certum est

Angelos aliquo modo esse incorruptibiles, saltem ex decreto Dei, eos perpetuo volentis con-

fervare, certum est apud omnes, tum quia Sancti Patres id ubique asserunt, tum quia a Conciliis etiam est definitum. Controversia ergo solum procedit, utrum ubi semel creati fuerint, hoc Dei decretum, perpetuo scilicet eos conservandi, possint.

Angeli esse aliquo modo incorruptibiles.

P. Vasquez hic Disp. 182. cap. 2. licet in ordine ad potentiam creatam Angelos immortales esse dicat, & incorruptibiles, ait tamen respectu potentiae Dei, tam Angelos, quam animam hominis omnemque adeo creaturam, esse naturam suam mortalem, & corruptibilem, late sumpta corruptibilitate, prout etiam annihilabilitatem includit. Quam similiter sententiam amplectuntur alii nonnulli, ut Lessius, Becanus, Alarcon, qui proinde meret ex gratia Dei Angelos & animam hoc sensu aiunt esse immortales, respectu Dei scilicet, quamvis a nulla creatura destrui possint.

III. Quae sententia dicant aliqui Angeli esse naturaliter corruptibiles.

Secunda sententia est Divi Thomae, qui hic, q. 50. art. 5. absolute docet Angelos, omnemque substantiam spirituales esse naturam suam incorruptibilem. Sanctum Thomam sequitur Cajetanus ibidem, Ferrara 3. contra Gentes, cap. 55. & Thomista

IV. Angeli sunt naturaliter incorruptibiles.